

RUMOBIL – mobilita ve venkovských regionech

Nadnárodní projekt RUMOBIL si klade za cíl zlepšit organizaci, dostupnost a kvalitu služeb veřejné dopravy v regionech s převážně venkovským charakterem, dotčených demografickými změnami, a nalézt pro ně inovativní řešení a přístupy k dopravnímu plánování a koncepci dopravních politik.

Hlavní výstupy projektu:

Katalog dobré praxe v oblasti plánování a zajišťování služeb veřejné dopravy v regionech venkovského charakteru ve střední Evropě, často též dotčených demografickými změnami a stárnutím obyvatel. Katalog se partnerům podařilo sestavit především díky vzájemné výměně zkušeností. Jednotlivé příklady dobré praxe byly identifikovány v rámci studijních cest projektových partnerů a zhodnocení vlastních dosavadních zkušeností partnerů v oblasti dopravy a mobility. Část příkladů tvoří též výstupy vybraných evropských projektů či jiných mezinárodních iniciativ týkajících se veřejné dopravy ve venkovských regionech.

Společná nadnárodní strategie RUMOBIL pro kvalitnější napojení venkovských oblastí na dopravní síť národního a evropského významu. Strategie přináší návrhy inovativních řešení, přístupů a doporučení pro zkvalitnění mobility a veřejné dopravy v regionech s převážně venkovským charakterem, vč. návrhů typových opatření a doporučení k optimalizaci, revizi či aktualizaci dopravních koncepcí a politik v partnerských regionech, nebo vytipování linek, které pomohou venkovským oblastem a jsou vhodné pro zajištění veřejnou objednávkou. Příkladem v ČR je pilotní provoz (v roce 2018) autobusové linky Kaplice nádraží, Besednice, Soběnov a Benešov nad Černou. V provozu denně včetně víkendů a státních svátků, s přímou návazností na vlakové spoje. Jihočeskému kraji se tak podařilo otestovat, že autobusová linka může nabídnout kromě zkrácení cesty do krajské metropole i propojení s železniční dopravou (navázání na vybrané vlaky, včetně expresů PRAHA – LINZ). Zároveň také zpřístupnit turisticky atraktivní lokalitu.

Prognóza poptávky po veřejné dopravě pro území Kraje Vysočina pro horizont let 2020 a 2030. Prognóza byla zpracována s využitím dat z již existujícího dopravního modelu kraje, který byl vytvořen v rámci předchozího nadnárodního projektu RAILHUC. Další vstupní údaje poskytl sociologický průzkum v oblasti veřejné dopravy, realizovaný v dubnu 2018 pomocí dotazníkového šetření mezi 1 647 respondenty, který zjišťoval využívání služeb veřejné dopravy na Vysočině a úroveň spokojenosti s těmito službami.

Pilotní provoz autobusové linky Kaplice nádraží, Besednice, Soběnov, Benešov nad Černou © JIKORD s.r.o.

Pilotní šetření v České republice:

Pilotní aktivita spočívala v zavedení a zkušebním provozu 34 nových spojů veřejné dopravy, řešících napojení vybraných venkovských oblastí na páteřní dopravní síť.

Cílem bylo ověření a vyhodnocení poptávky po těchto spojích s inovativními prvky v kontextu území venkovského charakteru s rozptýlenou sídelní strukturou a ve vazbě na přípravu nového regionálního integrovaného dopravního systému.

V průběhu realizace pilotní aktivity, tj. období 1. 3. 2017 – 30. 6. 2018, nové spoje přepravily více než 75 000 cestujících a na svých trasách najezdily téměř 204 000 km.

Česká republika	Kraj Vysočina JIKORD s.r.o. Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích
Německo	Ministry for Regional Development and Transport of Saxony - Anhalt – vedoucí partner projektu
Polsko	Mazowieckie Voivodeship
Maďarsko	Pro-Rail Alliance HŽ Passenger Transport LTD Self-Government of Szabolcs-Szatmár-Bereg County Municipality of Nagykálló
Itálie	T Bridge S.P.A. Agency for Mobility and Local Public Transport MODENA S.P.A.
Slovensko	University of Žilina Žilina Self-Governing Region

Rozpočet projektu
2,69 mil. EUR

O zkušenosti z realizace projektu se s námi podělila Ing. Lenka Matoušková, projektová manažerka odboru regionálního rozvoje Krajského úřadu Kraje Vysočina:

Jaká byla motivace k zapojení se do projektu?

Motivací k zapojení do projektu RUMOBIL byla především možnost pilotně otestovat provoz nových spojů veřejné dopravy, jež řeší napojení venkovských sídel na páteřní dopravní síť, a sdílení zkušeností se zahraničními partnery, kteří se v této oblasti potýkají s obdobnými problémy jako kraj Vysočina.

Máte nějaká doporučení, rady pro realizaci mezinárodního projektu?

V průběhu realizace projektu, a to již od fáze příprav projektové žádosti, je velice důležitá pravidelná komunikace, především s vedoucím partnerem a koordinátory jednotlivých pracovních balíčků („work packages“). Protože na realizaci mezinárodního projektu spolupracuje více partnerů a není možný každodenní osobní kontakt, komunikace obvykle probíhá s využitím elektronické pošty, případně telefonicky či pomocí on-line aplikací. Praktické a účelné je také zřídit a využívat společné interní úložiště dokumentů, které usnadňuje sdílení zejména objemnějších souborů a může sloužit i pro potřeby archivace.

Nezbytné je rovněž pečlivé plánování jednotlivých aktivit a jejich koordinace se společnými aktivitami na úrovni celého projektu, aby na sebe vše plynule navazovalo a nedocházelo k prodávám v harmonogramu realizace. Na koordinaci dohlíží Vedoucí partner, který by také měl být v případě potřeby všem ostatním partnerům nápomocen při řešení jakýchkoli případných potíží, ať už se týkají vlastních aktivit projektu či jeho administrace.

V neposlední řadě lze doporučit i to, aby partneři věnovali pozornost i administrativním záležitostem, zejména pečlivému vedení projektové dokumentace a náležitostem dokladování výdajů spojených s realizací projektu. Kvalitním zpracováním podkladů ke zprávám o realizaci a žádostem o platbu může partner výrazně napomoci k hladkému průběhu kontroly 1. stupně a následně i rychlejšímu proplacení dotace.

Jak plánujete navázat na výsledky projektu?

Provoz nových spojů veřejné dopravy v Kraji Vysočina, zavedený a zkušebně ověřený v rámci pilotní aktivity, pokračoval i po ukončení projektu RUMOBIL, a od března 2020 se pak tyto spoje staly součástí nového integrovaného dopravního systému „Veřejná doprava Vysočiny“. Pro tuto fázi již nicméně užší spolupráce s partnery projektu RUMOBIL předpokládána nebyla.

Co Vás na realizaci projektu bavilo a těšilo?

V rámci projektu RUMOBIL měl Kraj Vysočina příležitost zapojit se do mezinárodního partnerství a týmu zkušených odborníků, spolupracovat na pestrých a zajímavých aktivitách a účastnit se podnětných diskusí během pravidelných projektových setkání, odborných workshopů, studijních návštěv a konferencí. Vzájemnou spolupráci jednoznačně podporovala i přátelská atmosféra v celém mezinárodním týmu.

Dalším českým projektovým partnerem byla společnost JIKORD s.r.o. Realizaci projektu představuje Zuzana Jelínková:

Jaká byla vaše role v konsorciu projektových partnerů?

Na starost jsme měli vlastní pilotní projekt, kterým bylo otestovat zcela novou autobusovou linku ve venkovské oblasti s napojením na mezinárodní dopravní síť (TEN-T), konkrétně se jednalo o linku ve Slepíčních horách (mikroregion Kaplice) s návazností na mezinárodní vlaky Linz – České Budějovice/Praha. Dále jsme přispívali ke tvorbě jednotlivých projektových dokumentů a aktivit.

Jak plánujete navázat na výsledky projektu?

Jelikož pilotní projekt ukázal zájem na zavedení nové autobusové linky v území, byla po skončení projektu trasa diskutována se zapojenými subjekty, částečně modifikovaná a zařazena v rámci nových spojů jedné ze stávajících linek do závazku veřejné služby. Tím došlo k naplnění účelu projektu, kterým bylo otestování zájmu o novou službu, která by případně mohla fungovat i po skončení financování testovacího projektu.

Co byste doporučili dalším projektovým partnerům pro realizaci mezinárodního projektu?

Jako základ úspěšné spolupráce vidíme častou a věcnou komunikaci mezi vedoucím partnerem a ostatními partnery. V rámci projektu RUMOBIL byl vedoucím partnerem vysoutěžen externí projektový sekretariát, který koordinoval celý projekt a byl k dispozici všem partnerům kdykoliv. Kromě koordinace jednotlivých aktivit, hlídání termínů a prostředků byl velmi nápomocný i v době reportování jednotlivých period.

Dále doporučujeme precizně a s dostatečnou časovou rezervou naplánovat proces veřejných zakázek.

Mimo komunikace s partnery se nám velmi osvědčila komunikace se stakeholdery ve všech částech plánování pilotního projektu a začlenění jejich připomínek do přípravy a realizace. Stejně tak se osvědčila vzájemná spolupráce stakeholderů, např. u reklamní kampaně došlo k minimalizaci finančních prostředků na kampaň tím, že každý ze stakeholderů přispěl svým podílem, např. za umístění log dopravců na informační materiály k pilotní autobusové lince bylo nabídnuto bezplatné umístění těchto materiálů na nádraží dopravců, do jejich prostředků, webové stránky (i na národní úrovni) a sociální sítě. Za propagaci turistických destinací na materiálech bylo cestujícím z pilotní linky nabídnuto snížené vstupné.